

Atıf Bilgisi: Pazarbaşı, B. ve Kachybekova, F. (2024). Doğa kökenli afetlerde göçmenlerin Türk haber medyasında temsili: 06 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacılara ilişkin haber çerçeveleri. *İNİF E- Dergi*, 9(2), 82-106.

DOĞA KÖKENLİ AFETLERDE GÖÇMENLERİN TÜRK HABER MEDYASINDA TEMSİLİ: 06 ŞUBAT 2023 KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNDE SURIYELİ SİĞINMACILARA İLİŞKİN HABER ÇERÇEVELERİ

Doç. Dr. Betül PAZARBAŞI*

Doktora Öğrencisi Farida KACHYBEKOVA**

DOI: 10.47107/inifedergi.1508327

Araştırma Makalesi***

Başvuru Tarihi: 01.07.2024

Kabul Tarihi: 21.11.2024

Öz

Afetler toplumların yapısını derinden etkileyen zararlı ve geniş yıkıma neden olan ani olaylardır. Afet bilgi içeriği, afet zamanlarının, toplumsal tepkilerin ve kamuoyunun objektif bir haritasını oluşturmaktadır. Afetler tüm toplumu etkilese de göçmen nüfuslar genellikle afetlerde ve kriz dönemlerinde çoğunluk nüfusa göre çok daha savunmasız bir gruba temsil etmektedir. Afet araştırmaları sıklıkla göçmenlere değil vatandaşlara odaklanma eğilimindedir. Göçün giderek küresel bir sorun haline gelmesi ve felaketlerde göçmenlerin yaşamlarının güvence altına alınmasının önemli ve acil bir politika gerektirmesi, bu çarpık bakış açısının yeniden gözden geçirilmesini önemli bir zorunluluğa dönüştürmektedir. Etkili risk, kriz ve afet iletişimi bu topluluklara verilen zararı azaltmanın kritik yolunu inşa etmektedir. Bu konuda en önemli görevlerden biri de medyaya düşmektedir. Afet iletişim ekolojisi içinde önemli aktörlerden biri olan medyanın göçmenlere yönelik yaklaşımı ve haber çerçeveleri toplumun göçmenlere yönelik bakış açısını şekillendirmektedir. 06 Şubat Kahramanmaraş depremleri medyanın afetlerde sığınmacıları nasıl haberleştirdiğini analiz etmek için önemli bir vaka çalışması sunmakta ve mevcut literatüre katkı koymaktadır. Bu amaçla çalışma, 06 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremlerde Suriyeli sığınmacıların medyada nasıl temsil edildiğini haber çerçeveleme teorisi bağlamında analiz etmeyi hedeflemektedir. Araştırma kapsamında Türkiye’de günlük olarak yayın yapan ve farklı ideolojilere sahip olan Yeni Şafak, Hürriyet ve Sözcü gazetelerinin internet haber siteleri örneklem olarak seçilmiş, sığınmacılar ile ilgili yayınlanan toplam 51 haber niceliksel ve niteliksel olarak içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın zaman çerçevesi depremin meydana geldiği 06 Şubat 2023 tarihinden 28 Şubat 2023 tarihine kadar olan iki haftalık süre ile sınırlandırılmıştır.

* Doç. Dr. Betül Pazarbaşı, Kocaeli Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, Kocaeli. e-posta/ mail: bpazarbasi@kocaeli.edu.tr. ORCID: 0000-0001-5199-4867

** Doktora Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik ve Medya Çalışmaları Programı, e-posta/e mail faridakachybekova19@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0472-077X

*** Yazarlar, makalede araştırma ve yayın etiğine uyulduğuna ve kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine riayet edildiğine yönelik beyanda bulunmuştur.

Elde edilen bulgular 06 Şubat Kahramanmaraş depremlerinde örneklem olarak belirlenen gazetelerin Suriyeli Sığınmacılar ile ilgili haberleri kendi ideolojik yaklaşımlarına bağlı olarak çerçevlendiklerini ve kamuoyunu bu çerçeveler üzerinden yönlendirmeye çalıştıklarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Kahramanmaraş, Suriyeli sığınmacı, çerçeveleme, medya

REPRESENTATION OF MIGRANTS IN TURKISH NEWS MEDIA IN NATURAL DISASTERS: NEWS FRAMES ON SYRIAN REFUGEES IN THE 06 FEBRUARY 2023 KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKES

Abstract

Disasters are sudden events that cause harmful and widespread destruction, profoundly affecting the fabric of societies. Disaster information content provides an objective map of disaster times, societal responses and public opinion. Although disasters affect the whole society, migrant populations often represent a much more vulnerable group than the majority population during disasters and crises. Disaster research often tends to focus on citizens rather than migrants. The fact that migration is increasingly becoming a global issue and that securing the lives of migrants in disasters is an important and urgent policy imperative makes it important to reconsider this skewed perspective. Effective risk, crisis and disaster communication builds the critical path to reducing harm to these communities. One of the most important tasks in this regard falls to the media. As one of the important actors in the disaster communication ecology, the media's approach and news frames towards migrants shape the society's perspective towards migrants. The 06 February Kahramanmaraş earthquakes provide an important case study to analyze how the media covers refugees in disasters and contribute to the existing literature. For this purpose, the study aims to analyze how Syrian asylum seekers were represented in the media during the February 06 Kahramanmaraş earthquakes in the context of news framing theory. Within the scope of the study, the online news sites of Yeni Şafak, Hürriyet and Sözcü newspapers, which are published daily in Turkey and have different ideologies, were selected as a sample, and a total of 51 news articles about asylum seekers were analyzed quantitatively and qualitatively by content analysis method. The time frame of the study was limited to the two-week period from February 06, 2023 to February 28, 2023, when the earthquake occurred. The findings reveal that the newspapers selected as a sample during the February 06, Kahramanmaraş earthquakes framed the news about Syrian Refugees according to their own ideological approaches and tried to direct the public opinion through these frames.

Keywords: Earthquake, Kahramanmaraş, Syrian refugee, framing, media

Giriş

Doğa kökenli afetler, toplumların yapısını derinden etkileyen ve geniş çaplı yıkımlara neden olan olaylar olarak nitelendirilmektedir. İnsanların yaşamını tehdit eden ve acil müdahale gerektiren her duruma afet denilmektedir. Sosyal, ekonomik, fiziksel ve/veya politik sonuçları olan afetlerin ve zorunlu göçlerin sayısı artmakta, iklim değişikliği nedeniyle bu eğilimin devam etmesi beklenmektedir. Sosyal değişimin hızı ve ölçeği, afetleri diğer sosyal değişimlerden ayırmaktadır. Afetler, deprem, sel, kasırga, kuraklık, yangın ya da salgın hastalıklar gibi çeşitli şekillerde ortaya çıkmaktadır. Depremler kayıtsız şartsız bir felakettir ve ani, yıkıcı etkileri nedeniyle, afet yönetiminde, kriz iletişimde özel bir öneme sahiptir. Depremin niteliğine bağlı olarak, bir dizi kaynak tahrip olmakta, farklı iyileşme dönemlerine ve yeniden inşanın uygun modeline ilişkin tartışmalar artmaktadır. Depremler, fiziksel yıkımın yanı sıra ciddi sosyal ve psikolojik etkiler de yaratmaktadır. Deprem mağdurları, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), kaygı ve depresyon gibi ruh sağlığı sorunları ile başa çıkmaya çalışmaktadır.

Depremler, genellikle ağır hasarlara ve ekonomide büyük kayıplara yol açmaktadır. Felaketi felaket yapan şeyin insan müdahalesi olduğu hatırlatılmaktadır (Prince,1920). Bir felaketi planlamak ve etkilerini azaltmak için yapılabilecek pek çok şey vardır. Bu durum özellikle depremler gibi ani başlangıçlı felaketler için de geçerliliğini korumaktadır. Depremler öngörülemez olma eğiliminde olsa da planlama ve uygun önlemlerle etkileri azaltılmaktadır.

Depremle mücadele risk ve iletişim stratejilerine bağlı olarak gelişmektedir. Risk iletişimi, doğal ve teknolojik afetler ile insani, sağlık, gıda krizleri vb. krizler, afetler ve acil durumlar bağlamında, niteliği ne olursa olsun iletişimin aktörleri, süreçleri, mesajları ve etkilerinin incelenmesiyle ilgilidir (Mayo-Cubero, 2020, s. 2). Riskin azaltılmasında en önemli unsur bilgidir. Bilgi her zaman değerlidir, ancak felaketler veya doğal afetler gibi belirsizlik zamanlarında bu çok daha kıymetli hale gelmektedir. Afetle karşı karşıya kalan kişilerin karar verebilmek için acil bir biçimde bilgi edinmesi gerekir. Afet zamanlarında bilgi kaynağına atfedilen güven oldukça önemlidir. Kaynağına güven; uzman kişinin bilgisi, şeffaflık ve dürüstlük algısına göre şekillenmektedir.

İster doğal ister insan kaynaklı olsun, afetlerde medya ikili bir işleve sahiptir. Bir yandan, medya, bir afet meydana gelmeden önce felakete yol açabilecek ya da felaketi daha da kötüleştirebilecek hatalı politikaları eleştirmektedir. Diğer yandan, deprem gibi kriz anlarında kamuoyunu bilgilendirme ve kriz yönetimine destek olma görevlerini üstlenmektedir. Depremi hemen ardından, felaket ve uyumlu müdahale süreçleri hakkında yayılan bilgiler, yüksek düzeyde sosyal fayda içermektedir. Toplumun afetin boyutlarını anlamasına ve acil durumlara uygun tepki vermesine yardımcı olmaktadır. Medya sunduğu haberler ve bilgiler aracılığıyla halkın depremle ilgili farkındalığını artırmakta, acil durumlarda yapılması gerekenler hakkında rehberlik etmekte, afet algısını biçimlendirmektedir. Böylece medya sadece bilgi paylaşımı sürecine değil, aynı zamanda 'dünya yaratma', yani anlam verme ve gerçekliğin inşası sürecine de dahil olmaktadır (Nünning vd., 2010). Medya, afet sonrası toparlanma sürecinde de yardım kampanyaları ve destek çağrıları aracılığıyla felaketin etkilerini azaltmakta, toplumsal direnci artırmaktadır. Medyanın görevini nasıl yerine getirdiği, habercilik anlayışına göre değişkenlik göstermektedir.

Haber medyasının işlevi yeni ya da yakın zamanda meydana gelmiş olanı haberleştirmektir ve ne kadar büyük ya da yıkıcı olursa olsun bir felaket bir süre sonra 'yeni' olarak nitelendirilmemektedir. Medyada yer alan haberlerin azalması genellikle uluslararası yardımların ve afet yardımlarının azalmasına neden olmakta, haberlerin artması bir ülkenin ya da bölgenin aldığı yardım miktarını önemli ölçüde artırmaktadır (Eisensee ve Stromberg, 2007, s. 695). Gelecek senaryoları ve bilim insanları yaklaşan potansiyel felaketlerden haberdar olsa da medya felaket gerçekleşene kadar nadiren felaketler hakkında haber üretmektedir. Button, medyanın analizinin sistemik değil epizodik olduğunu belirtmektedir (Button, 2010, s. 151). Epizodik habercilik, her ikisi de 'dünya yaratmanın' bir parçası olan neyi dışarıda bırakacağını ya da göz ardı edeceğini ve neyi dahil edeceğini ya da öncelik vereceğini seçmektedir (Nünning vd., 2010, s.191). Bu epizodik yayın, medyanın bir süreci olaya dönüştürmek için kullandığı birincil yöntemdir. Epizodik haberler, olayların nedenleri ve sonuçları yerine, kişilerin yaşadığı trajedilere odaklanmaktadır. Afet haberlerinin epizodik çerçevelerle sunulması nedenleri oldukça karmaşık ve çok boyutlu olan afetlerin genel bağlamının anlaşılmasını güçleştirmektedir.

Bir afetin ardından topluluklar bazı geçici işlev bozuklukları yaşayabilmektedir; Afetin etkileri çoğu insan için zamanla azalırken, bazı topluluklar kronik olarak zarar görebilmektedir (Norris vd., 2008, s. 128). Deprem insan yaşamını doğrudan etkilemekte, sosyal alanda meydana gelmektedir. Medya tarafından alıntılanan depremedeler, depremin normal yaşamı kesintiye uğrattığını ve statükoyu altüst ettiğini kanıtlayabilmektedir. Depremler sınıf ya da statü ayrımı yapmamakta ancak bazı topluluklar yaşanan felaketten çok daha fazla etkilenmektedir. Bir depremin demografik dinamikler üzerinde, olgunun yoğunluk derecesine ve etkilenen nüfusun, bölgenin sosyal ve çevresel özelliklerine bağlı olarak, özellikle de demografik hassasiyetler halihazırda mevcutsa, farklı etkileri olabilmektedir (Reynaud vd., 2020).

Deprem, her ne kadar yaşanan çevrenin geçici veya kalıcı olarak hasar alması nedeniyle büyük ölçekli yer değiştirmelerin temel sebebi olsa da ülke içinde yaşanan savaş, çatışma ve şiddet de yerinden edilmeye yüksek oranda katkı sağlayabilmektedir. Bu istemsiz tahliye, insanları evlerine, geçim kaynaklarına, sağlık hizmetlerine, istihdama ve eğitime erişimden uzun süre mahrum bırakabilmektedir (Kalin ve Chapuisat, 2017, s. 22). Mülteciler, göçmenler çeşitli nedenlerle (savaş, iç çatışma, insan hakları ihlalleri vb.) kendi ülkelerini terk ederek güvenli bir sığınak arayışına girmektedir. Ancak, yeni bir ülkede yeni bir hayat kurma çabası içerisindeyken afet ya da depreme maruz kalmak, bu insanların yaşadığı travmaları ve zorlukları daha da derinleştirmektedir. Zorlayıcı bir yaşam mücadelesi içerisinde ortaya çıkan çifte mağduriyet, mültecilerin hem fiziksel hem de psikolojik olarak daha fazla yardıma ihtiyaç duymalarına neden olmakta ve bu durum toplumsal entegrasyon süreçlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Hükümetlerin özellikle afet ya da acil durumlarda söz konusu kırılğan nüfusu koruyamaması veya koruma konusunda isteksiz davranması bardağı taşıran son damla olarak durumu akut probleme dönüştürebilmektedir.

Mülteci, göçmen topluluklarının afetlerde ve afete hazırlık sürecinde kendine özgü ihtiyaçları bulunmaktadır. Ev sahibi ülkenin kültürüne entegre olmaları, o ülkenin sistemini anlamaları, ötekileştirilmeden toplumsal kabul görmeleri normal yaşam koşullarında bile oldukça zorken, yaşanan deprem ya da afet bunu çok daha zor hale getirmektedir. Afetler medyada göçle ilgili konuların görünürlüğünü artırmakta, bu görünürlük, göçmenlerle ilgili var olan söylemleri güçlendirmektedir. Göçmen gruplar arasındaki görünürlükteki farklılıklar, köken ülkelerine, etnik kökenlerine, dinlerine veya yasal statülerine göre değişim göstermektedir. Farklı siyasi yönelimlere sahip medyanın göç, afet gibi belirli konularda farklı temsiller benimseyip benimsemediği veya böylesi önemli bir konuda ortak hareket edip, etmediği sorusu ve konuya ilişkin analizler şimdi çok daha özel bir önem arz etmektedir.

Medya genellikle göçmenlere ilişkin olumsuz tasvirler sunmakta (Goodman vd., 2017; Greussing ve Boomgaarden, 2017; Vezovnik, 2017) ve kamuoyu göçün haber temsilinden etkilenmektedir (Eberl vd., 2018, s. 211). Oysa tarafsız veya olumlu bir tona sahip medya mesajlarının göçmen tutumları üzerinde olumlu etkiler yaratabileceği savunulmaktadır (Jacobs ve van der Linden, 2018). Göçle ilgili haber kapsamını ele alan çalışmalar, göçe ilişkin çerçevelere odaklanmaktadır. Çerçeveleme, göçlerle ilgili konuların yanı sıra çeşitli alanlardaki medya haberlerini incelemek için de uygulanmaktadır. Button, medyanın insanların bir felaket hakkında ne düşündüklerini etkileme gücüne sahip olduğunu ve bunun da felakete nasıl tepki vereceklerini etkileyebileceğini belirtmektedir (Button, 2002, s. 30). Medyanın dünya hakkında anlattığı hikayeler kişinin dünyaya bakışını ve bu dünyayla nasıl ilişki kurduğunu belirlemektedir. Depremlerde göçmenlerin medyada temsili bu topluluklara yapılacak ulusal ve uluslararası yardımların yanı sıra kamuoyu desteğini de şekillendirmektedir.

Depremlerde göçmenlerin, sığınmacıların medyada temsiline ilişkin kapsamlı analizlerin bilimsel bilgiye ve mevcut literatüre önemli katkı sağlayacağı ve ayrıca analiz sonucunda elde edilen bulgular ışığında geliştirilmesi olası kapsayıcı politikaların sığınmacıların afetin yıkıcı etkilerini kolayca atlattıklarına, toplumsal entegrasyonun sağlanmasına yardımcı olabileceği temel varsayımından hareketle bu çalışma, 06 Şubat 2023'te Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde afet bölgesinde yaşayan ve depreme maruz kalan 1,7 milyon Suriyelinin (Karlsen, 2023), medyada temsiline odaklanmaktadır. Çalışmanın önemi anaakım medyada özellikle basında yer alan Kahramanmaraş depremleri ile ilgili Suriyeli sığınmacıların temsiline analizine

yer vermesi ve sığınmacıların ne söylediğinden ziyade medyanın Suriyeli sığınmacılar hakkında ne düşünüp ne söylediğini ortaya koymayı amaçlamasıdır.

Çalışmada, Türkiye’de yayın yapan Yeni Şafak, Sözcü ve Hürriyet gazetelerinin internet haber siteleri araştırma örnekleme olarak seçilmiş, Kahramanmaraş merkezli depremler sırasında Suriyeli sığınmacılar ile ilgili yayınlanan haberler, çerçeveleme teorisi kapsamında nicel ve nitel verilerin kullanıldığı içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Bilim insanları çerçeve analizine ilişkin farklı metodolojik yaklaşımlar benimsemektedirler. Bazı çalışmalar nicel içerik analizini kullanırken, diğerleri metin tabanlı yorumlayıcı, nitel bir yaklaşımı tercih etmektedirler. Van Gorp, çerçeve analizi ile ilgili karma metodoloji yaklaşımını savunmakta, büyük veri kümelerindeki genel eğilimleri incelemek için nicel teknikler ve daha küçük veri kümelerindeki ince çerçeveleme etkilerini incelemek için de nitel teknikler kullanılmasını önermektedir (Van Gorp, 2007, ss. 72-73).

Araştırmada, gazetelerin seçiminde siyasi önyargıları temsil etmeleri ve ideolojik yaklaşımlarındaki farklılıkları belirleyici olmuştur. Medya önyargısı, insanların haberleri yorumlama biçimini üç temel mekanizma aracılığıyla etkilemektedir: hazırlama, gündem belirleme ve çerçeveleme (Druckman ve Parkin, 2015). Medyanın ideolojik yaklaşımı (eğilimi) ekonomik ve diğer faktörlerden kaynaklanmaktadır. İdeolojik yanlılık, *duruş* veya *çerçeveleme yanlılığı* olarak da bilinmekte ve yayıncı bilgiyi kısmi bir şekilde sunduğunda ortaya çıkmaktadır. Medya, bilgiyi sunma biçimini etkileyebilecek belirli bir ideolojiye karşı yanlı davranabilmektedir. Bu, okuyucuların sunulan bilginin doğruluğunu ve tarafsızlığını değerlendirmesini zorlaştırmakta, etik sorunlara yol açmaktadır. Bilim insanları genellikle göçün haberleri ve gazetecilik içeriklerinde çerçevenme biçimini kutuplaştırdığını varsaymaktadırlar (Madrigal ve Soroka, 2021, s. 51). Medya kuruluşlarının politik eğilimleri göç medyası söylemlerini güçlü bir biçimde şekillendirmektedir. Hükümetin mültecilere yönelik uyguladığı politikalara gazetelerin muhalif ya da taraftar olması mültecilerin medyadaki temsil biçimlerini etkilemektedir. Avrupa Parlamentosu (2019) yapmış olduğu çalışmada gazetenin siyasi eğiliminin göç gibi belirli konuları etkilediğini bulgulamaktadır (Avrupa Parlamentosu, 2019). Antropolojiden medya çalışmalarına, siyaset biliminden ekonomiye kadar sosyal bilim araştırmaları ve çalışmalar göçün kamusal temsillerindeki yanlış algıların önemine vurgu yapmaktadır. Çalışmalar araştırma yapılan ülkelere göre farklılıklar gösterse de muhafazakâr gazetelerin liberal gazetelere kıyasla göç konusunda daha olumsuz görüşlere sahip olma eğiliminde olduğunu ortaya koymaktadır (Caviedes, 2018; Berry vd., 2015). Sol eğilimli muhalif gazeteler ise eleştirel yaklaşımla hükümetin göç politikalarını çoğunlukla eleştirme eğilimi sergilemektedir. İdeolojik yanlılık, hangi temaların vurgulandığı ve okuyucuya mesajların hangi çerçeveler üzerinden iletildiği noktasında önemli bir etkiye sahiptir. Farklı siyasi eğilimlere sahip haber kuruluşları, aynı haber hikayesi hakkında içerik üretirken, genellikle çeşitli yönleri vurgulamakta ve dil çerçevelerini farklı şekilde belirlemektedir. Bu çerçeveleme, önyargılarını dolaylı olarak göstermekte, okuyucunun görüşünü ve anlayışını etkilemektedir. Haberlerdeki çerçevelemeyi anlamak, her haber hikayesiyle ne tür bir görüşün iletilmek istendiğini fark etmenin temelini oluşturmaktadır.

Bu çalışma, liberal, sol ve muhafazakâr gazetelerin, kamu gündeminde sıklıkla tartışılan, çok sayıda boyutu içeren, bireysel ve kolektif kimliklerle ilişkilendirilen ve afetlerde daha da önemli hale gelen sığınmacılar konusunda benzer görüşleri yayıp yaymadığını, temsillerdeki olası farklılıkların sığınmacılarla ilgili farklı çerçeveler üretip, üretmediğini araştırmaktadır. Suriyeli sığınmacıların temsil kalıplarının liberal, sol ve muhafazakâr gazetelerde ideolojik yaklaşımlara bağlı olarak değişip değişmediği Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacılarla ilgili

haber çerçeveleri ve haber fotoğraflarında kullanılan görsel çerçeveler üzerinden analiz edilmektedir. Araştırma iki farklı analiz birimine -metin ve görsellere- odaklanmaktadır. Herhangi bir hikayenin birden fazla çerçeve içerebileceği düşünüldüğünde, yaygın çerçeveyi belirlemek için, yalnızca haber metinlerini oluşturan gazetecilerin bakış açısını değil, aynı zamanda haber aktörlerini de dikkate alarak metnin tamamı analiz edilmektedir (Lawlor, 2015, s. 922). Metinlerdeki haber aktörlerinin seçimi rastgele değil, bütünsel bir bakış açısıyla haberciler ve editörler tarafından gerçekleştirilen bir seçimin kasıtlı ürünü olarak ortaya çıkmaktadır.

Araştırmanın zaman çerçevesi depremlerin meydana geldiği ilk tarih olan 06 Şubat 2023 ile 28 Şubat 2023 tarihleri ile sınırlandırılmakta ve söz konusu tarihler arasında analiz kapsamına alınan üç haber sitesinde yayınlanan toplam 51 haber analiz edilmektedir. Çalışma şu soruları sormaktadır: Türk haber medyası Kahramanmaraş depremlerini haberleştirirken Suriyeli sığınmacılar ile ilgili hangi içerikleri kullanmaktadır? Analiz edilen haber portalları depremzede Suriyeli sığınmacılara yönelik gerçekleri nasıl şekillendirmekte ve olayları nasıl çerçevelemektedir? Suriyeli sığınmacılarla ilgili haberlerdeki görsel çerçeveler nelerdir? Bu makale, Kahramanmaraş depremlerinde Türk çevrimiçi haber portallarında depremzede Suriyeli sığınmacılar ile ilgili yayınlanan haberleri analiz ederek gazetelerin sığınmacıları nasıl çerçevelediğini ve sığınmacılara ilişkin yaklaşımının ne olduğunu belirlemeyi hedeflemektedir. Soruların yanıtlarını ortaya koyabilmek amacıyla çalışmada öncelikle doğal afetler, göçmenler ve medya konusu ayrıntılı olarak irdelenmekte, ardından Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacıların basında temsilinin yer aldığı analiz bölümüne yer verilmektedir. Çalışmanın afetler ve göçün politik, sosyoekonomik ve sosyokültürel yönlerini daha iyi ortaya koyabilecek iletişim stratejilerini geliştirmek için somut önerilerin oluşturulmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

1.Doğal Afetler, Göçmenler ve Medya: Krizi Çerçevelemek

Doğal afetlerin toplum üzerindeki genel etkilerini inceleyen çalışmalar, doğal afetlerin siyasi istikrarsızlığa ve şiddetli çatışmalara yol açma eğiliminde olduğunu göstermektedir (Nel ve Righarts, 2008, s. 162). Doğa-insan etkileşimlerinde insanın karar verme davranışı, gerçek dünya tarafından değil, gerçek dünyaya dayanan ve medya, hükümet, bilim insanları gibi çeşitli sosyal filtrelerin bir kombinasyonu aracılığıyla görüntülenen, algılanan dünya tarafından belirlenmektedir. Bir afette toplumda mevcut bilgiler, insanların kişisel anılarından gelen bilgiler, hatırladıkları bilgiler ve dış kaynaklardan (örneğin medyadan) gelen bilgileri içermektedir.

Doğal afet sırasında, sonrasında artan kitlesel kamu ilgisi, halkın bilgi arama davranışlarını teşvik etmektedir. Afet bilgilerinin biçimi, kaynağı ve iletilmesi, afet sırasında halkın bilgi arayışında ve paylaşımında potansiyel olarak rol oynamakta, bu da insanların kişisel düşüncelerini, duygularını ve daha sonraki afet acil durum davranışlarını etkilemektedir (Liu vd., 2016, s. 629). Yirmi birinci yüzyılda bilgi güçtür ve medya bilginin birincil kaynağı olmayı sürdürmektedir. Medya sadece bilgi sağlamakla kalmamakta, aynı zamanda etrafımızdaki şeylere dair kavramsallaştırmamızı da şekillendirmektedir. Bir olaya ilişkin bilgi ve deneyim, olayla ilgili unsurlara bazı anlamlar yüklememize yardımcı olmakta ve medya bu bilgiyi oluşturmak için bilgiyi aktarmaktadır. Bir felaket meydana geldiğinde medya bunu öğrenmekte, haberleştirmekte, daha fazla bilgi ve hikayelerin arka planını elde etmeye çalışmaktadır. Medya bilgi toplamak için teknik imkanlarını ve profesyonel tecrübelerini kullanmaktadır. Bir haber dalgası, haberlerin belirli bir felakete odaklanmasıyla yaratılmaktadır. Bu odaklanma konu önem kazandıkça ve kamuoyu ilgisi arttıkça pekişmektedir.

Medyanın afetlerdeki rolü genellikle felaket sonrası habercilikte çok daha belirgin ve doğal olarak çoğunlukla insan unsuruna odaklı olarak gerçekleşmektedir. Vultee ve Wilkins, afet haberciliğinin, olaya yakınlık derecesine göre değerlendirilebilecek beş aşamasının olduğunu belirtmektedir: uyarı, etki, etkinin hemen sonrası, iyileştirme ve zarar azaltma. İlk üç aşama afetin kendisiyle ilgilidir. Son iki aşama ise medyanın yalnızca halkın afeti bir olay olarak nasıl algıladığının değil, aynı zamanda afetten sonra izlenecek yolun belirlenmesinde de güçlü bir etkiye sahip olabilecek daha uzun vadeli bir süreci yansıtmaktadır (Vultee ve Wilkins, 2004).

Medya afetlerde etkili bir uyarı için kritik öneme sahiptir. Mağdurlar için çıkış noktası ve bazı durumlarda toplumu birbirine bağlayan tutkal görevini üstlenmektedir. Ancak afetlerde yetkililerin medyadan etkin şekilde yararlanabilmesinin yolu medyanın nasıl çalıştığını doğru anlamalarından geçmektedir. Afet sırasında iletişimin aciliyetinin ötesinde, afetleri çevreleyen iletişimin kalıplarını ve niyetlerini anlamak, risk azaltmanın ve afet yönetimine hazırlıklı olmanın rıza mühendisliğinin nasıl yapılabileceğine dair önemli ipuçlarını içermektedir.

Mevcut literatür, afetlerle ilgili medya yayınlarının, risklerden ziyade verilen zararlara özel bir vurgu yaparak (Bruns ve Eltham, 2010, s. 93) meydana gelen olayları açıklamaya odaklanma eğiliminde olduğunu ileri sürmektedir. Diğer zamanlarda tartışmanın odak noktası felaketin nasıl ve neden gerçekleştiğinden ziyade kimin müdahale ettiği, sürecin nasıl yönetildiği ya da kimin suçlu ilan edileceği ile ilgilidir (Choi ve McKeever, 2019, s. 455). Medya, afetlerde acil durum yönetiminden sorumlu olanları eleştirmekte ve kamu adına denetim görevini yerine getirmektedir. Afet acil durum yönetimi, sürdürülebilir sosyoekonomik kalkınmaya ulaşmanın önemli bir bileşenini temsil etmektedir. Afetlerin sosyo-ekolojik sistem üzerindeki etkisini azaltmaya yardımcı olmakta, dayanıklı şehirler ve toplum inşa etmenin önemli bir parçasını oluşturmaktadır (Janak ve Suman, 2018). Afet bilgilerinin yayılması, afet acil durum yönetimi sürecinin düzenlenmesinde önemlidir ve bir afet olayının sosyal-ekolojik sistem içinde nasıl geliştiği üzerinde etkili olabilmektedir (He, 2021).

Afet iletişim ekolojisinin ana aktörü gazeteciler, afete müdahalede görev alan kuruluşlarla (kamu otoritesi, güvenlik güçleri, yerel yönetimler, bakanlıklar, sivil toplum örgütleri, acil müdahale ekipleri vb.) aksiyonel olarak paylaşım sağlamaktadır. Afet iletişim ekolojisi, bilgi akışı içinde yer alan paydaşların kendi içinde, kuruluşlar arasında, kuruluşlardan halka ve halktan kuruluşlara doğru gelişen birbirine bağlı, karmaşık bir iletişim ağını tanımlamaktadır (Quarantelli, 1997, s. 102). Kafa karışıklığının arttığı afet sürecinde resmi kaynaklara olan bağımlılık artmakta, kriz, afet ve acil durumların ele alınmasında haber endüstrisi resmi kaynaklarla halk arasında iletişim köprüsü oluşturmaktadır. Felaketin akut dönemi gazeteciler içinde oldukça zordur. Medya profesyonelleri bu süreçte doğrudan bilgi elde etmek için yoğun çaba sarf etmektedir. Felaketler gibi son dakika haberlerinin yayınlanmasında hız faktöründen kaynaklanan bilginin doğrulanması ve haber kalitesiyle birlikte gazetecinin güvenilirliğinin zedelenmemesi her zamankinden çok daha önemli hale gelmektedir.

Afet haberlerine yönelik çalışmalar, gazetecilerin kişisel deneyimlerine, travmatik olayları raporlamanın psikolojik etkilerine, nesnelliğe, uluslararası felaket haberlerine, kaynak ve çerçeve kullanımına odaklanmaktadır (Tandoc ve Takahashi, 2018, s. 918). Krizler meydana geldiğinde halk genellikle krizleri haber medyasından öğrenmektedir (Choi ve Lin, 2009, s. 199). Çerçeveleme teorisine göre (Entman, 1993), haber medyası, krizin belirli bir tanımını ve halkın tepkilerine yol açan belirli yönlerini vurgulamaktadır. Önceki kriz iletişimi çalışmaları, medyanın bir kriz olayını bildirirken sorumluluk yükleme, insani çıkar, çatışma, ahlak ve ekonomi çerçeveleri gibi çeşitli çerçeveleri (An ve Gower, 2009, s. 110), afet raporlama konusunda ise

ekonomi, suçlama, çatışma, öngörü, yıkım, çaresizlik ve dayanışma olmak üzere yedi yaygın çerçeveyi kullandığını bulgulamaktadır(Thorson, 2012, s. 75-77). Bu çerçeveler pozitif ya da negatif çağrışımlara sahip olabilmekte ve krize, afet öncesi, sonrasına bağlı olarak çok ya da az yaygınlaşabilmektedir.

Başlangıçta iletişim bilimi alanında uygulanan “çerçeve” kavramı, zamanla diğer disiplinler tarafından da benimsenmiştir. Çerçeveleme fikri büyük ölçüde sosyolog Erving Goffman'ın *Frame Analysis: An essay on the organization of experience* adlı kitabına dayanmaktadır (Goffman,1974). Goffman, insanların olayları veya oluşumları "yerleştirmelerini, algılamalarını, tanımlamalarını ve etiketlemelerini" sağlayan "yorum şemalarını" etiketlemek için çerçeveler fikrini kullanmaktadır. Gamson ve Modigliani çerçeveyi, ilgili olayları anlamlandırmak, neyin sorun olduğunu önermek için merkezi bir düzenleme fikri olarak nitelendirmektedirler (Gamson ve Modigliani, 1989. s. 3). Reese ve arkadaşları ise çerçeveleri, sosyal olarak paylaşılan ve zaman içinde kalıcı olan, sosyal dünyayı anlamlı bir şekilde yapılandırmak için sembolik olarak çalışan düzenleme ilkeleri olarak tanımlamaktadırlar (Reese vd, 2003, s. 11). Entman 1993'te yayımlanan makalesiyle çerçevelemeyi önemli bir metodolojiye dönüştürmüştür. Çerçeveleme Teorisi, medyanın belirli yönleri veya perspektifleri öne çıkarırken diğerlerini susturarak bir olayın halk tarafından nasıl algılandığını etkileyebileceğini öne sürmektedir (Entman, 1993). Çerçeveleme, insanların bir konu hakkında belirli bir kavramsallaştırma geliştirmesi veya bir konu hakkındaki düşüncelerini yeniden yönlendirmesi sürecini ifade etmektedir. Çerçeve analizi, medya araştırması bağlamında dört ana amaca hizmet etmektedir: sorunları tanımlamak, bir gidişatı teşhis etmek, değer yargılarında bulunmak ve çözümler önermek (Entman 1993, s. 52).

Çerçevelemenin özü toplumsal etkileşimdedir. Çerçeveleme görüş değişikliğine neden olduğunda, çerçeveleme etkisinin ortaya çıktığı belirtilmektedir (Chong ve Druckman, 2007, s.100). Van Gorp seçim ve inşanın çerçevelemenin temelini oluşturduğunu iddia etmektedir (Van Gorp, 2007, s.63) Bu bir yandan çerçeveleme kuramlaştırmasının büyük araştırma potansiyeline işaret ederken; diğer yandan çeşitli riskler ortaya çıkarabilmektedir: a) çerçeveler araştırmada bir geçiş noktası haline gelebilmekte; b) açık bir kavramsallaştırmanın yokluğunda “belirsiz” bir kavram olarak ele alınabilmekte; c) bazı durumlarda, yalnızca ifade yapısında ince bir değişiklik olarak uygulanabilmektedir. Scheufele, gazetecinin bir konuyu nasıl çerçeveleyeceğini etkileyebilecek faktörlere atıfla toplumsal normlara ve değerlere, örgütsel kısıtlamalara, çıkar gruplarından gelen baskıya, gazetecilik rutinlerine ve gazetecinin ideolojik yönelimlerine dikkat çekmektedir (Scheufele, 1999, s.109). Van Gorp, bireysel inanç sisteminin bir sonucu olarak gazetecinin (bilinçsiz) bir çerçeve seçmesi ile medya kuruluşunun içinde ve dışında ek faktörlerin etkisi arasında bir etkileşim olduğunu öne sürmektedir (Van Gorp, 2007, s. 14).

Çerçevelemeyle ilgili çoğu çalışma, metin yorumundaki değişikliklerle ölçülebilen anlık çerçeveleme etkilerine odaklanmaktadır; ancak çerçevelemenin aynı zamanda risk algısındaki değişiklikleri de içerebilecek uzun vadeli etkileri de olabilmektedir (Scheufele ve Tewksbury, 2009, s.19). Uzun vadede, bir afet meydana geldikten sonra, çeşitli sosyal aktörler (hükümet, ilgili ticari girişimler, vatandaşların çıkarlarını ilgilendiren kuruluşlar ve medya) neyin, neden olduğunu ve gelecekte ne beklenebileceğini tanımlamak için bir mücadeleye girmektedirler. Bu aktörlerin amacı, olayın çerçevesini oluşturmak, olayın spesifik bir tanımını, yorumunu ve değerlendirmesini yaymak ve kendi politik, güvenlik, bilgilendirme, kurumsal bakış açılarına ve hedeflerine uygun tepkiyi yayabilmektir (Entman, 1993, s.53). Söz konusu aktörlerin medyayı kullanması medyayı

yalnızca bilgi yaymaktan uzaklaştırmakta, afetle ilgili tepkilerin ve politikaların toplumsal inşasına doğru yönlendirmektedir.

Çerçeveleme araştırmalarına yönelik incelenmeler, konuya özgü çerçeveler ve genel çerçeveler olmak üzere iki ana medya çerçevesi türü olduğunu göstermektedir. Konuya özgü çerçeveler belirli konular veya olaylarla ilgili iken, genel çerçeveler tematik sınırlamaları aşmakta ve belirli konularla ilişkili olarak tanımlanmaktadır (De Vreese 2005, s. 54). Göçmen temsili üzerine yapılan çalışmaların çoğu “çerçeve analizi” yaklaşımını benimsemektedir (Lippi vd.,2020, s. 1614; Mancini vd., 2021, s.845). Mülteciler ve göçmenlere ilişkin bilgilerimizin önemli bir kısmı haberlerden ve medya analizlerinden elde edilmektedir (Kalfeli vd., 2022, s.1788). Ancak temel soru medyanın göçü bütüncül ve tutarlı bir şekilde ele alıp almadığı ve afet, savaş, terör gibi kritik süreçlerde nasıl çerçevelediği yönündedir. Ampirik çalışmalar, göç çerçevelerini karşılaştırarak haberlerde göçmen ve mültecilerin olumsuz temsiline ve ötekileştirilmesine ilişkin sistematik, yaygın bir olguya dikkat çekmektedir (Fengler vd., 2020, s.147; Amores vd., 2020, s.8; Liu, 2019, s.763). Kamusal söylem sıklıkla göçmenleri ve mültecileri tehdit olarak temsil etmekte; bu da ötekileştirmeye, artan yabancı düşmanlığına ve göçe yönelik kısıtlayıcı politikaların kabul edilmesine katkı sağlamaktadır (Wirz vd., 2018). Göçmenler ve çoğunlukla mülteciler, bu kamusal söylemler aracılığıyla toplumun farklı kesimlerine sorun ve tehdit olarak sunulmakta (Goodman, 2021, s.2054), doğal afetlere atıfta bulunan terimlerin kullanılmasıyla sıklıkla insanlıktan çıkarılmaktadırlar (Gabrielatos ve Baker, 2008). Göçmenlerin tekrar tekrar farklı, yabancı ve düşman olarak etiketlenmesi ile duygu yaratmanın spesifik yolları önerilmektedir (Binotto ve Bruno, 2021, s.1181).

Göçmenlerin medyada temsiline ilişkin sosyal araştırmalar, okuyucularda duygusal aktivasyonlar uyandırmayı amaçlayan dilsel ve söylemsel stratejilerin kullanımına dikkat çekmektedirler. İddialarımızı ve konularımızı genellikle kültürel olarak inşa edilmiş ve doğası gereği metaforik olan dil aracılığıyla gerçekleştirmeyi hedefleriz. Retorik ve metaforik cümleler kullandığımızda, belirli düşünme, konuşma ve gerçeklikle etkileşim kurma yollarını inşa ederiz (Lakoff ve Johnson, 2008). Önceki çalışmalar, medya ve politikacıların göçmenleri ve göçmenlik meselesini anlatırken sıklıkla olumsuz metaforları kullandığını ortaya koymaktadır (Béland, 2020). Metaforlar, ikna edici olmaları ve duygusal tepkiler üzerindeki etkileri nedeniyle vatandaşların farklı konuları nasıl algıladıklarını etkileyebilmektedir (Rogos-Hebda, 2020). Bu tür söylemlerin gerçekliğin inşası sürecindeki merkeziliği göz önüne alındığında, bunların göç gibi karmaşık konulara ilişkin söylemlere odaklanan çalışmalarda dikkate alınması önemli hale gelmektedir. Çerçeve yapımında dilin önemi Binotto ve Bruno, tarafından da dile getirilmektedir (Binotto ve Bruno, 2021). Hem çerçeveleme hem de gündem belirleme haber seçimini ele alabilmekte ve gerçekliğin sosyal inşasını yönlendirebilmektedir (McCombs ve Shaw, 1972, ss. 176-187).

Göç konusunda medya, kamuoyunun göçmenlere ilişkin farkındalığında, yerel halkın göçmenlerin varlığına nasıl tepki verdiğinde ve göçmenlerin eylem ve görüşlerini nasıl yorumladığında anahtar rol üstlenmektedir. Christoph, medyada yer alan olumsuz haberlerin ev sahibi ülkenin göçmenlere karşı anlayışsız olmasına yol açtığını ileri sürmektedir (Christoph, 2012, s. 98). Göçmen grupları medyada yeterince temsil edilmezken, yer aldıklarında ise genellikle ekonomik, kültürel veya suç teşkil eden tehditler olarak olumsuz bir şekilde çerçevelenmektedirler. Araştırmalar, göç konularını baz alan olumsuz ve dramatize edici medya yayınlarının, göçmenlere yönelik olumsuz tutumların artmasına aracılık eden olumsuz duygulara neden olabileceğini bulgulamaktadırlar (Kieslich ve Marcinkowski, 2020). Çerçevelemenin

duygusal etkileri bireylerin duygusal tepkilerinin ve hissettiklerinin şekillenmesinde önemli rol oynayarak belirli duyguların ortaya çıkmasına yol açabilmekte, davranışlarını yönlendirerek bireylerin sosyal normlara uyumunu etkilemektedir (Cialdini vd., 2006, s. 210).

Medyada göç sorunlarının belirginliği, okuyucuların siyasi tutumlarının yanı sıra parti tercihlerini de etkilemektedir. Bu etki, medya kapsamı göçle ilgili haberler sunduğunda ve göçü tehdit olarak çerçevelediğinde daha belirgin hale gelmektedir. Ekonomi, kültür veya güvenlikle ilgili tehditler, özellikle göçmen gruplarına veya genel olarak göçe yönelik tutumları belirlemektedir. Göçün çoğunlukla olumsuz şekilde temsil edilmesi, göçmen gruplarına ilişkin toplumsal reaksiyonun dozunun artmasına yol açabilmektedir. İzleyici/okuyucu sıklıkla olumsuz medya mesajlarına maruz kaldığında, bu etki güçlenebilmekte, hatta uzun vadede göçmenlere yönelik güçlü bir nefrete ve çatışmaya dönüşebilmektedir.

Medyanın bireyler ve konular üzerinde farklı etkileri olmasına rağmen, araştırmalar, medyanın kamuoyu üzerinde, siyasi tartışmalara, söylemlere ve olayların yorumlanmasına ilişkin algı üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir (Iyengar ve Kinder, 1987). İklim ya da çeşitli nedenlerle giderek daha büyük ve kalıcı küresel bir sorun haline gelen göçmenlerin yaşamları, yeni toplumlarında kendileri hakkında medya aracılığıyla yaratılan kimlik karakterizasyonlarından önemli ölçüde etkilenmektedir. Medya, göçmen krizine ilişkin belirli bir imaj oluşturma gücüne sahiptir ve bu imaj daha sonra politikayı bilgilendirmektedir (Bleich vd., 2015, s. 859).

Göç, çeşitli tarihsel dönemlerde medyada öne çıkan sosyal bir sorun olarak gündemdeki yerini korumakta; küresel boyutta çatışma, insan hakları ihlalleri, gıda güvensizliği, doğal afetler, depremler dolayısıyla zorla yerinden edilen kişilerin sayısı hızla artmaktadır. Göç, farklı ülkelerdeki siyasi tartışmalarda, kamuoyunda ve ulusal haberlerde yer alan önemli bir konu haline gelmekte (Hughes, 2019; Kovář, 2020, s.259), Suriye'deki savaş ve göçmen sayısındaki artış konuya olan küresel ilginin de artmasına yol açmaktadır. Göçmen nüfuslar, zorluklara maruz kalan ve sosyo-ekonomik durumları, ırk/etnik kökenleri, cinsiyetleri, yaşları, bilişsel ve/veya fiziksel yetenekleri vb. nedeniyle önyargı, ayrımcılık ve damgalanmayla karşılaşabilecek gruplardır. Bu zorluklar, afetlerde yaşanan travma nedeniyle kalıcı hale gelebilmektedir. Göçün çerçevesi göçün siyasi ve sosyal yönetimine doğrudan dahil olan ülkelerde ve özellikle de afet dönemlerinde kritik bir konuyu temsil etmektedir.

2. Metodoloji

2.1 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Göç, halen birçok Batı ülkesinde en kutuplaştırıcı politik konulardan biri olarak nitelendirilmekte, konuya ilişkin analizlerin önemi artmaktadır. Medyada göçmenlerin temsili, halkın bu insan grubunu nasıl algıladığına katkıda bulunmaktadır (Berry, Garcia-Blanco, Moore, 2015). Bu düşünceden hareketle bu araştırma, 06 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerinde afet bölgesinde bulunan Suriyeli sığınmacıların Türk çevrimiçi haber medyasında nasıl temsil edildiğini haber çerçeveleri üzerinden analiz etmeyi ve mevcut literatüre katkı koymayı amaçlamaktadır.

2.2. Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırma evrenini Türkiye'de yayın yapan günlük gazeteler oluşturmaktadır. Gazetelerin seçiminde ideolojik yaklaşımları belirleyici olmuş, muhafazakâr sağ ideolojiyi temsil eden Yeni

Şafak, Kemalist sol olarak nitelendirilen Sözcü ve merkez sağ görüşlü Hürriyet gazetelerinin internet haber siteleri araştırma örnekleme olarak belirlenmiştir.

2.3.Araştırma Sınırlılıkları

Araştırmada örneklem olarak belirlenen ve Türkiye’de yayın yapan ulusal günlük gazeteler Yeni Şafak, Sözcü ve Hürriyet gazetelerinin internet haber sitelerinde Suriyeliler ile ilgili yayınlanan haberler nicel ve nitel verilerin kullanıldığı içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışma, 06 Şubat Kahramanmaraş depremleri ile sınırlanmakta ve zaman çerçevesi depremin ilk yaşandığı tarih olan 06 Şubat 2023 ile 28 Şubat 2023 tarihleri arasındaki üç haftalık süreyi kapsamaktadır. Haber portallarında “Suriyeli sığınmacılar” ve “deprem” anahtar kelimeleri yazılarak haberlere erişim sağlanmıştır.

2.4.Araştırma Soruları ve Hipotezleri

2.4.1. Sorular

S1. Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerinde Türk haber medyasında Suriyeli sığınmacılarla ilgili haber konuları ve haber çerçeveleri nelerdir?

S2. Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacılarla ilgili haber çerçeveleri, muhafazakâr, liberal ve sol eğilimli ana akım Türk çevrimiçi haber medyasında ne tür farklılıklar göstermektedir?

S2.1. Hükümetin resmi göç politikasını destekleyen Yeni Şafak ve Hürriyet gazetelerinde mağdur, toplumsal dayanışma ve insani yardıma muhtaç çerçeveleri, sığınmacıları depremin getirdiği zorluklara artı yük olarak çerçeveleyen Sözcü’ye kıyasla daha mı yüksek orandadır?

S2.2. Analiz edilen gazetelerin deprem bölgesindeki sığınmacılarla ilgili haber dili ağırlıklı olarak negatif midir?

S.3. Türk çevrimiçi haber medyası, depremzede Suriyeliler ile ilgili haberlerde ideolojik yaklaşımına bağlı hangi elit söylemleri ve doğrudan alıntılarda hangi haber aktörlerini ne ölçüde kaynak olarak kullanmaktadır? Sol, muhafazakâr ve sağ eğilimli gazetelerde kaynak kullanımı farklılıklar göstermekte midir?

S.4. Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacılarla ilgili haber fotoğraflarında kullanılan görsel çerçeveler nelerdir? Görsel çerçeveler gazetelerin ideolojik yaklaşımına bağlı olarak değişmekte midir?

2.5. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, Kahramanmaraş depremlerinde Yeni Şafak, Sözcü ve Hürriyet gazetelerinin internet haber sitelerinde yer alan Suriyeli sığınmacılarla ilgili haberler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmektedir. İçerik analizi, metinlerin kendi kullanım bağlamları içerisinde tekrarlanabilen ve geçerli çıkarımlar yapılabilen bir analiz tekniği olarak nitelendirilmektedir (Krippendorff, 2013, s. 24). İçerik analizi kültürel çalışmalar, medya çalışmaları hatta sosyoloji ve felsefe alanlarında bilimsel araştırma yapabilmek için kullanışlı bir yöntemdir. Ayrıca medyada göçmenler, mülteciler ile ilgili çalışmalarda geçerli yöntem olarak da tercih edilmektedir (Chavez ve Whiteford, 2010, s.111; Gonçalves ve David, 2024, s.15; Berry, Garcia-Blanco ve Moore, 2015).

İçerik analizi yönteminin uygulandığı bu çalışmada, Suriyeli sığınmacılarla ilgili veriler hem nicel hem de nitel analiz yoluyla elde edilmiş ve kategorilere ayrılarak incelenmiştir. Nicel veriler haberlerin toplam sayısı; haberlerin günlere göre dağılımı; haberlerin üretildiği

organizasyon; haberlerde ana başlıkların özellikleri; ana başlıkların haber metniyle ilişkisi; ana başlıkların sığınmacılarla ilişkisi; haberlerin iletileri; haberlerde fotoğraf kullanımı olarak kategorilendirilirken, nitel verilerden hareketle haber konularının içerikleri; haber kaynakları; haber aktörleri; sığınmacılara yönelik sık kullanılan tanımlama terimleri; haberlerde sığınmacılarla ilgili vurgulanan özellikler; haberlerde kullanılan çerçeveler; haberlerde yer alan fotoğraflardaki aktörler; fotoğraflardaki görsel çerçeveler şeklinde kategorize edilmiştir. Bu kategoriler izlenerek 06 Şubat Kahramanmaraş depremlerinde araştırma örnekleme olarak belirlenen Yeni Şafak, Hürriyet ve Sözcü gazetelerinin internet haber sitelerinde yayınlanan Suriyeli sığınmacılar ile ilgili haberlerin analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın zaman çerçevesi 06 Şubat ve 28 Şubat tarihleri ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın verilerinin toplanması ve analiz edilmesinden sonra araştırmada kodlama güvenilirliğini sağlamak amacıyla kodlama iki kodlayıcı tarafından ayrı ayrı gerçekleştirilmiş ve kodlama aynı içerik kategorizasyonu ile sonuçlanmıştır.

Mesajların incelenmesi için tasarlanmış bir yöntem olarak içerik analizi, kitle iletişim araştırmaları için temel oluşturmaktadır. Nicel, bilimsel araştırmalardaki kritik standartlardan biri ölçümlerin güvenilirliğidir. Güvenilirlik, ölçüm hatasının verilerde bulunmaması anlamına gelmektedir. Bir ölçüm prosedürünün tekrarlanan denemelerde aynı sonuçları vermesi gerekir. Kodlayıcılar arası güvenilirlik, mesajların içerik analizine katılan insan değerlendiriciler arasındaki tutarlılığı değerlendirmekte ve daha spesifik olarak kodlayıcılar arası mutabakat olarak adlandırılmaktadır. Kodlayıcılar arası güvenilirlik bağımsız araştırmacıların mesajların özelliklerini değerlendirirken aynı kodlama kararlarını ne ölçüde verdiğinin bir ölçüsü olarak bu yöntemin merkezinde yer almaktadır.

Bu çalışmada iki kodlayıcı kullanılmıştır. Birinci kodlayıcı 51 haberin tamamını analiz ederek kodlamayı gerçekleştirmiştir. Kodlama uyumu güvenilirliğinden daha fazla emin olmak için, ikinci kodlayıcı örneklemedeki rastgele seçilen haberlerin %25'ini kodlamıştır. Kodlama, kodlama sayfasında açıklanan tanımlar baz alınarak sağlanmıştır. Öncelikle haberlerin ayrıntılarını inceleyen açık değişkenler belirtilmiştir: haber siteleri, haber sayıları, haberin ürettiği organizasyon, haber başlığı, başlığın metinle ve sığınmacılarla ilişkisi, fotoğraf kullanımı. Daha sonra gizli değişkenlere ağırlıklı olarak yer verilmiştir. Haberin konu içeriği, haber kaynakları, haber aktörleri, sığınmacı, mülteci, göçmen/yasadışı göçmen, mağdur, Suriyeli gibi tanımlama terimleri, haber çerçeveleri, haber dili, göç nedenleri gibi değişkenlere değinilmiştir. Kodlamanın nitel bölümünde diğer bir başlık ise sığınmacıların ülkelerine, milliyetine, cinsiyetine ve mesleklerine dair verilerin analizini içermektedir. Bu değişkenler kodlanırken, söz konusu nitelik haberde mevcutsa 1, değilse 0 olarak işaretlenmiştir. Çalışmada kodlama güvenilirliğini ölçmek için daha sonra Krippendorff Alfa yöntemine başvurulmuştur. Krippendorff tarafından geliştirilmiş bu yöntem genellikle ikiden fazla kodlayıcı arasındaki güvenilirliği değerlendirmek için tercih edilir ve elde edilmekte sonuç kodlayıcı sayısından etkilenmemektedir. Hesaplamalar tamamen kodlayıcıların verilerine dayanmaktadır (Hayes ve Krippendorff, 2007, s.82). Nominal, sıralı ve oranlı veriler için uyumlu olduğu vurgulanan bu yöntem kodlama sürecinde objektifliğin ve güvenilirliğin sağlanmasında kritik bir rol üstlenmektedir (Lombard, Snyder-Duch ve Bracken, 2010). Krippendorff alfa testinde 0,80'lik bir puana ulaşmış ve iki kodlayıcı arasındaki güvenilirlik uyumunun yüksek olduğu bulgulanmıştır.

2.6. Elde Edilen Bulgular

2.6.1. Haberlerin Kantitatif (Niceliksel) Analizi

06 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacılar ile ilgili hurriyet.com.tr, sozcu.com.tr ve yenişafak.com.tr internet haber sitelerinde yayımlanan haberlerden elde edilen nicel bulgular yer almaktadır.

Tablo 1. Suriyeli Sığınmacılarla İlgili Haberlerinin İnternet Sitelerine Göre Dağılımı

Haber siteleri	Sayı	Yüzde (%)
hurriyet.com.tr	21	41.2
sozcu.com.tr	16	31.4
yenişafak.com.tr	14	27.5
Toplam	51	100

Tablo 1’de araştırmanın zamansal sınırı olarak belirlenen 06 ve 28 Şubat 2023 tarihleri arasında Kahramanmaraş merkezli depremlerde Suriyeli sığınmacılarla ilgili yayımlanan haberlerin internet haber sitelerine göre dağılımı yer almaktadır. Verilerin toplanması sürecinde araştırma konusu ile ilgili hurriyet.com.tr’ de 21, sozcu.com.tr’ de 16, yenişafak.com.tr internet haber sitesinde ise 14 olmak üzere, toplam 51 haber bulgulanmıştır.

Tablo 2. Haberlerin Üretildiği Organizasyon

Haberlerin Üretildiği Organizasyon	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Kendi Üretimi	10	48.6	8	50	7	50
Haber Ajanslarının Üretimi	7	33.3	4	25	3	21.4
Karma Üretim	3	14.3	2	12.5	2	14.3
Sosyal medya	1	5.8	2	12.5	2	14.3
Belirlenmedi	-	-	-	-	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 2’de Kahramanmaraş merkezli depremlerde yayımlanan Suriyeli sığınmacılar ile ilgili haberlerin üretim organizasyonlarına göre dağılımı yer almaktadır. Tabloda yer alan verilere göre hurriyet.com.tr’ de araştırma konusu ile ilgili yayımlanan haberlerin %48.6’sı kendi üretimi iken, %33.3’ünün haber ajanslarının üretimi, %14.3’ünün karma üretim ve %5.8’inin haber portalının sosyal medya hesaplarına ait olduğu görülmektedir. sozcu.com.tr’ nin deprem döneminde yayınladığı Suriyeliler ile ilgili haberlerin %50’si kendi, %25’i haber ajanslarının üretimi, karma üretim ve sosyal medya aynı şekilde %12.5 orandayken yenişafak.com.tr haber sitesinde haberlerin %50’si kendi üretimi, %21’i haber ajanslarının üretimi ve %14.3’ü ise sosyal medya ve karma üretimde eşit oranda bulunmaktadır.

Tablo 3. Haberde Ana Başlığın Özellikleri

Haberde Ana Başlığın Özellikleri	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Yalnızca Ana Başlığa Sahip	6	28.6	3	19.8	9	64.3
Bir Ana Başlık ve Üst Başlığa Sahip	-	-	-	-	-	-
Bir Ana Başlık ve Alt Başlığa Sahip	4	19	4	25	3	21.4
Bir Ana Başlık ve Ara Başlıkları Sahip	11	52.4	9	56.3	2	14.3
Bir Ana Başlık, Üst Başlık ve Alt Başlığa Sahip	-	-	-	-	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Kahramanmaraş merkezli depremlerde yayımlanan Suriyeli sığınmacılar ile ilgili haberlerin ana başlıklarının özellikleri Tablo 3’te yer almaktadır. hurriyet.com.tr’ de bir ana başlık ve ara

başlıklara sahip olan haberler %52.4 oranındayken yalnızca ana başlıklı haberler %28.6'sı, bir ana başlık ve alt başlığa sahip olan haberler %19'u oluşturmaktadır. sozcu.com.tr' de yayınlanan haberlerin %56.3'ü bir ana başlık ve ara başlıklara, %25'i bir ana başlık ve alt başlığa, %19.8'i yalnızca ana başlığa sahipken yenişafak.com.tr' de %64.3 oranda yalnızca ana başlıklı, %21.4 oranda bir ana başlık ve alt başlıklı ve %14.3 oranda bir başlık ve ara başlıklı haberlere yer verildiği görülmektedir.

Tablo 4. Haberde Ana Başlığın Metinle İlişkisi

Haberde Ana Başlığın Metinle İlişkisi	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Ana Başlık Metin İçeriğiyle Uyumlu	15	71.4	13	81.3	12	85.7
Ana Başlık Metin İçeriğiyle Bir Ölçüde Uyumlu	6	28.6	3	19.8	2	14.3
Ana Başlık Metin İçeriğiyle Uyumsuz	-	-	-	-	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 4'te araştırma konusu ile ilgili haberlerin ana başlıklarının haber içerikleri ile uyumlu olup olmadığına bakılmıştır. Elde edilen verilere göre hurriyet.com.tr internet haber sitesinde yer alan haberlerin %71.4'ünün ana başlıkları metin içeriği ile uyumlu, %28.6'sının da bir ölçüde uyumlu olduğu bulgulanmaktadır. sozcu.com.tr' deki haberlerin %81.3'ünde ana başlıklar metin içeriği ile uyumlu, % 19.8'inde bir ölçüde uyumludur. yenişafak.com.tr' de yer alan haberlerin ise %85.7'sinin ana başlıklarının metin içerikleriyle uyumlu, %14.3'ünün de bir ölçüde uyumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Haber Ana Başlığının Sığınmacılarla İlişkisi

Haber Ana Başlığının Sığınmacılarla İlişkisi	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Pozitif	12	57	4	25	11	78.6
Negatif	2	9.5	8	50	-	-
Nötr	7	33.3	3	18.8	3	21.4
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 5'te Kahramanmaraş merkezli depremlerde yayınlanan haberlerin ana başlıklarının sığınmacılar ile olan ilişkisi yer almaktadır. Elde edilen veriler araştırma konusuyla ilgili haber başlıklarının sığınmacılarla ilişkisinin hurriyet.com.tr' de %57 ve yenişafak.com.tr' de %78.6 oranıyla pozitif olduğunu göstermiştir. Sol ideolojiyi temsil eden sozcu.com.tr' nin ise sığınmacılar ile ilgili daha çok negatif başlıklara %50 oranında yer verdiği tespit edilmiştir. Haber başlıklarının genel tonu, "olumlu", "olumsuz" veya "nötr" olmak üzere, göçmenlere atıfta bulunan zıt nitelikleri referans almaktadır. Olumsuz olanlar biz/onlar karşıtlığı kavramlarıyla, olumlu nitelikler ise mağdur, toplumsal dayanışma ve insani kavramlarla bağlantılıdır. İki zıtlıktan hiçbirine atfedilemeyen metinler "nötr" olarak nitelendirilmiştir.

Tablo 6. Haberde Fotoğraf Kullanımı

Haberde Fotoğraf Kullanımı	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Fotoğraflı	17	81	12	75	11	78.6
Fotoğrafsız	4	19	4	25	3	21.4
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 6'da Kahramanmaraş depremlerinde yayınlanan Suriyeli sığınmacılarla ilgili haberlerdeki fotoğrafların kullanım oranları yer almaktadır. Tabloya göre hurriyet.com.tr internet haber sitesi deprem döneminde yayınladığı Suriyeliler ile ilgili haberlerde %81 oranında fotoğraf

kullanmıştır. sozcu.com.tr 'de %75, yenişafak.com.tr' ise %78.6 oranında haberlerinde fotoğrafa yer vermiştir.

2.6.2.Haberlerin Kalitatif (Niteliksel) Analizi

Tablo 7. Haberin Konu İçerikleri

Haberin Konu İçerikleri	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Politika	4	19	7	43.8	4	28.6
Ekonomi	-	-	-	-	-	-
Göç	6	28.6	4	25	3	21.4
Sosyal yaşam	5	23.8	1	6.3	2	14.3
Enkaz (arama-kurtarma)	6	28.6	2	12.5	5	35.7
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 7’de deprem döneminde yayınlanan haberlerin konu içerikleri yer almaktadır. Tabloya göre hurriyet.com.tr’ de en yüksek oranda yer verilen konu içerikleri enkaz arama-kurtarma (%28.6), göç (%28.6), sosyal yaşam (%23.8) ve politikadır (%19). sozcu.com.tr haber sitesinin daha çok politika (%43.8) ve göç (%25) konularına ağırlık verdiği görülmektedir. yenişafak.com.tr ise araştırma konusuyla ilgili haberlerde daha çok enkaz arama/kurtarma (%35.7), politika (%28.6) konularına yer vermiştir. Bu tabloda araştırma örneklemini olan haber sitelerinin hiçbirinin ekonomi konusuna yer vermediği ortaya çıkmıştır.

Tablo 8. Haber Kaynakları

Haber Kaynakları	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Cumhurbaşkanı	-	-	-	-	-	-
Hükümet Temsilcileri	7	33.3	4	25	6	43
Siyasi Partilerin Temsilcileri	1	4.8	9	56.3	1	7
Sığınmacılar	3	14.3				
Ekonomik Elitler	-	-	-	-	-	-
Uluslararası Örgütler	-	-	-	-	-	-
AFAD, Arama-Kurtarma Ekipleri	6	28.6	2	12.5	4	28.6
Birleşmiş Milletler	-	-	1	6.3	3	21.4
Sivil Toplum Örgütleri	-	-	-	-	-	-
Değerleri	1	4.8	-	-	-	-
Belirtilmemiştir	3	14.3	-	-	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 8’de Kahramanmaraş merkezli 06 Şubat depremlerinde Suriyeli sığınmacılar ile ilgili yayınlanan haberlerde başvurulan haber kaynakları yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi hurriyet.com.tr haber kaynağı olarak en çok hükümet temsilcilerini (%33.3) ve AFAD, arama-kurtarma ekiplerini (%28.6) göstermiştir. sozcu.com.tr ise haber kaynağı olarak daha çok siyasi partilerin temsilcilerini (%56.3) ve hükümet temsilcilerini (%25) kullanmıştır. yenişafak.com.tr haber sitesinin gösterdiği haber kaynakları arasında ilk sırada hükümet temsilcileri (%43), AFAD, arama- kurtarma ekipleri (%28.6) ve Birleşmiş Milletler (%21.4) yer almaktadır.

Tablo 9. Haber Aktörleri ve İleti Analizi

Haber Aktörleri	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Suriyeli Sığınmacılar	12	57.1	5	31.3	7	50
Devlet Başkanları	-	-	-	-	-	-
Hükümet Temsilcileri	5	23.8	1	6.3	3	21.4
Siyasi Aktörler	1	4.8	8	50	-	-

AFAD	1	4.8	-	-	1	7.1
Birleşmiş Milletler Temsilcileri	-	-	1	6.3	3	21.4
STK'lar	-	-	-	-	-	-
Diğer Aktörler	2	9.5	1	6.3	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 9’da Kahramanmaraş depremlerinde Suriyeli sığınmacılar ile ilgili haberlerde kullanılan aktörler yer almaktadır. Bu kapsamda hurriyet.com.tr haber sitesi Suriyeli sığınmacıları (%57.1) ve hükümet temsilcilerini (%23.8) oranında kullanmıştır. sozcu.com.tr haber sitesinde ise siyasi aktörler (%50) baskınken, yenişafak.com.tr haberlerinde daha çok Suriyeli sığınmacılar (%50) aktör olarak yer almıştır.

Tablo 10. Sığınmacılara Yönelik Sık Kullanılan Tanımlama Terimleri

Sığınmacılara Yönelik Sık Kullanılan Tanımlama Terimleri	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Sığınmacı	9	43	8	50	6	43
Mülteci	4	19	2	12.5	2	14.3
Göçmen/ Yasadışı Göçmen	-	-	1	6.3	-	-
Geçici Koruma Statüsü ile Gelenler	-	-	-	-	-	-
Mağdur	-	-	-	-	3	21.4
Suriyeli	8	38.1	5	31.3	3	21.4
Diğer	-	-	-	-	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 10’da araştırma konusuyla ilgili haberlerde Suriyeli sığınmacılara yönelik kullanılan tanımlama terimleri yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi hurriyet.com.tr internet haber sitesinin Suriyeli sığınmacılara yönelik en çok kullandığı tanımlama terimleri olarak sığınmacı (%43), Suriyeli (%38.1), mülteci (%19) kelimelerine baskın olarak yer verdiği ortaya çıkmıştır. sozcu.com.tr haber sitesi de aynı şekilde sığınmacı (%50), Suriyeli (%31.3), mülteci (%12.5) terimlerini ağırlıklı olarak kullanmışken, yenişafak.com.tr farklı olarak mağdur (%21.4) terimine de yer vermiştir.

Tablo 11. Haberlerde Sığınmacıların Vurgulanan Özellikleri

Haberlerde Sığınmacıların Vurgulanan Özellikleri	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Adı/Soyadı	7	33.3	1	6.3	3	21.4
Milliyeti/Geldiği Ülke	9	43	5	31.3	6	43
Cinsiyeti	4	19	2	12.5	3	21.4
Yaşı	7	33.3	1	6.3	3	21.4
Statüsü/Mesleği	-	-	-	-	-	-
Diğerleri	-	-	-	-	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 11’de çalışma konusuyla ilgili haberlerde vurgulanan Suriyeli sığınmacıların özellikleri yer almaktadır. Bu bağlamda araştırma örneklemini olarak seçilen internet haber sitelerinin tümünde Suriyeli sığınmacıların milliyeti, adı/soyadı, yaşı ve cinsiyetine vurgu yapılmıştır.

Tablo 12. Haber çerçeveleri

Haber Çerçeveleri	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
İnsani Kriz	7	33.3	3	18.8	8	57.1
Güvenlik ve Çatışma	4	19	3	18.8	-	-
Sorumluluk	5	23.8	1	6.3	2	14.3

Savunmasızlık	-	-	1	6.3	-	-
Ekonomik Sonuçlar	-	-	6	37.5	-	-
Toplumsal Direnç ve Dayanışma	5	23.8	4	25	3	21.4
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 12 ‘de araştırma konusuyla ilgili haberlerde kullanılan çerçeveler yer almaktadır. Elde edilen verilere göre hurriyet.com.tr internet haber sitesi tarafından en yoğun kullanılan haber çerçeveleri insani kriz (%33.3), sorumluluk, toplumsal direnç ve dayanışmadır (%23.8). sozcu.com.tr ise en çok ekonomik sonuçlar (%37.5), toplumsal direnç ve dayanışma (%25), insani kriz (%18.8) haber çerçevelerini kullanmış, yenişafak.com.tr haber sitesinin ise hurriyet.com.tr gibi insani kriz (%57.1), sorumluluk, toplumsal direnç ve dayanışma (%21.4) haber çerçevelerine daha çok yer verdiği tespit edilmiştir.

Tablo 13. Haber Fotoğraflarında Kullanılan Görsel Çerçeveler

Haber Fotoğraflarında Kullanılan Görsel Çerçeveler	hurriyet.com.tr		sozcu.com.tr		yenişafak.com.tr	
	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)	Sayı	Yüzde(%)
Pozitif	8	38.1	-	-	5	35.7
Yük	1	4.8	8	50	-	-
Mağduriyet	6	28.6	4	25	4	28.6
Tehdit	-	-	4	25	-	-
Toplam	21	100	16	100	14	100

Tablo 13’te araştırma konusu kapsamında incelenen haberlerde kullanılan fotoğraflardaki görsel çerçeveler analiz edilmiştir. Tabloda görüldüğü gibi hurriyet.com.tr ve yenişafak.com.tr internet haber siteleri pozitif ve mağduriyet görsel çerçevelerine ağırlık vermişken, sozcu.com.tr farklı olarak daha çok yük görsel çerçevesini baskın olarak kullanmıştır.

Sonuç

Doğal afetler felaketten etkilenen ülkeler için can kaybı, ekonomik yavaşlama, kamu borcu, siyasi çatışmalar ve insanların yerinden edilmesi dahil olmak üzere kısa ve uzun vadeli sonuçlar yaratmaktadır. Bu etkiler özellikle gelişmekte olan ülkeler için çok daha ciddi ve çok daha can yakıcıdır. Doğal afetler söz konusu olduğunda, uyarı bazı durumlarda mevcutken (kasırgalar ve seller), bazı durumlarda hiç de net (depremler) değildir.

Türkiye, küresel iklim değişiklikleri, aktif fay hatları gibi çeşitli nedenlerle bir yandan afetler, depremler ile mücadele ederken, diğer yandan jeostratejik ve jeopolitik konumu nedeniyle yakın coğrafyasında yaşanan savaşlar ve iç çatışmaların yol açtığı yoğun bölgesel göçlerle başa çıkmaya çalışmaktadır. 2011’de Suriye’de yaşanan iç savaştan kaçan Suriyelilerin büyük bir bölümü ülkelerini terk ederek açık kapı politikası izleyen Türkiye’ye sığınmış, giderek büyük bir toplumsal soruna/kaosa evrilen göçmen meselesi, 2023’te yaşanan Kahramanmaraş depremleri ile birlikte adeta kusursuz bir fırtınaya dönüşmüştür. Deprem, beşerî, ekonomik kayıpların ve yaratmış olduğu geniş çaplı yıkımın yanı sıra bölgede yaşayan sığınmacıları da derinden etkilemiştir. Sığınmacı savaş, ırkçılık, dini ayrımcılık gibi daha çok siyasi faktörler sebebiyle oturduğu ülkeyi bırakıp, güvenli bir hayat için başka bir ülke sığınan birey olarak tanımlanmakta (Marshall, 2011, ss. 61-66), istatistiklere göre dünyada her 74 kişiden biri sığınmacı olarak zorla yerinden edilmektedir. BM mülteci örgütünün 2024 yılı raporunda savaş, şiddet ve doğal afetler yüzünden oturdukları yeri terk etmek zorunda kalan bireylerin sayısının yıl sonuna kadar 130 milyon olacağı belirtilmektedir (UNCHR, 2024).

Bu çalışma, 06 Şubat 2023’te meydana gelen Kahramanmaraş depremlerinde Türk medyasının deprezede Suriyeli sığınmacıları nasıl temsil ettiğini haber çerçeveleri üzerinden

analiz etmektedir. Sığınmacıların medyada nasıl ele alındığının incelenmesi, göçmenlik politikasının haber içeriklerinde nasıl markalaştırıldığına dair her türlü anlayışı bağlamsallaştırmakta ve medyanın göçmen krizindeki rolünün toplum tarafından daha iyi anlaşılmasına olanak sağlamaktadır. Araştırmadan elde edilen bulgular depremde sığınmacılarla ilgili haberlerin çoğunlukla olumsuz olduğunu göstermektedir. Haberin çıkış noktası depremler olduğu için Suriyelilerle ilgili haberlerin olumsuz olma eğiliminde olması bu noktada şaşırtıcı da değildir.

Elde edilen bulgular, 06 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremlerde Suriyeli sığınmacılar ile ilgili analiz edilen üç haber sitesi içinde en çok haber üreten haber sitesinin Hürriyet gazetesinin olduğu ve gazetelerin çoğunlukla kendi üretimleri olan haberlere sitelerinde yer verdikleri tespit edilmiştir. Analizde haber başlıklarının sığınmacılarla ilişkisi kategorisinde sol ideolojiyi temsil eden Sözcü’de negatif başlıklı haberlerin daha fazla yer aldığı görülmüştür. Hürriyet ve Yenişafak’ın internet haber sitelerinde yayımlanan haber başlıklarının sığınmacılarla ilişkisi ise daha duygusal içerikte ve pozitifdir. Her iki haber portalında da Suriyelilerin enkazdan sağ salim kurtarıldığını ya da enkazdakileri kurtarmaya yardım ettiklerini vurgulayan toplumsal dayanışma çerçevelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir

Haber konu içerikleri analiz edildiğinde Yenişafak ve Hürriyet’ in enkaz (arama-kurtarma) ve göç konularına yoğun şekilde değindiği, sol görüşlü Sözcü’ nün ise politika ve ekonomik sorunları içeren konulara ağırlık vererek ülkenin göç politikasına yönelik eleştirel habercilik anlayışını sürdürdüğü ortaya konulmuştur.

Haber aktörlerinin seçimi konusunda da gazetelerin ideolojik yaklaşımları belirleyici olmuştur. Bu kapsamda Yenişafak ve Hürriyet hükümet temsilcilerini ve AFAD’ ı kaynak olarak gösterirken, Sözcü siyasi partilerin temsilcilerini kaynak olarak kullanmayı tercih etmiştir.

Örnekleme haber sitelerinin üçünde de araştırma konusuyla ilgili haberlerde Suriyelilere yönelik en çok kullanılan terimlerin “sığınmacı” “Suriyeli” ve “mülteci” kelimeleri olduğu bulgulanmıştır. Aynı şekilde analiz edilen haber portallarının tümünün depremlerde sığınmacılar ile ilgili ürettikleri haberlerde sığınmacıların milliyetine ve geldikleri ülkeye yoğun vurgu yaptıkları tespit edilmiştir.

Araştırma konusuyla ilgili baskın haber çerçeveleri araştırma kapsamında belirlenen hipotezler doğrultusunda değerlendirildiğinde 06 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri ile ilgili haberlerde, Suriyeli sığınmacılarla ilgili haber çerçeveleri, gazetelerin ideolojik yaklaşımlarına göre farklılık göstermiş, yenişafak.com.tr ve hurriyet.com.tr hükümetin resmi politikasını destekleyen bir bakış açısıyla haber üretimini gerçekleştirirken, sozcu.com.tr sığınmacıların depremin zorluklarına ek yük getirdiğini savunmuş ve eleştirel bir yaklaşım sergilemiştir. Sol ideolojiyi temsil eden sozcu.com.tr ekonomik sonuçlar, güvenlik ve çatışma çerçevelerini yoğun bir şekilde kullanarak hükümet politikalarını eleştirmiştir. Muhafazakâr sağ ideolojiyi temsil eden yenişafak.com.tr ve merkez sağ görüşlü hurriyet.com.tr’ nin insani kriz ve sorumluluk çerçevelerine ağırlık verdikleri tespit edilmiştir. İki gazete de deprem şiddetine maruz kalan Suriyelilerin durumunu daha dramatikleştirerek olayı insani kriz şeklinde çerçevelemişlerdir. Gazeteler, sığınmacıların sorumluluğunu Türk hükümetine yükleyerek sığınmacıları “bizden” şeklinde niteleyerek depremden etkilenen Türk vatandaşları ile aynı yardıma ihtiyaç duydukları algısını yaratmaya çalışmışlardır. Söz konusu iki haber sitesinde göç konusunu, hükümeti eleştiren ya da sığınmacılara yönelik negatif dil kullanılan haberlerle karşılaşılmaştır. sozcu.com.tr’ de

yer alan haberlerde ise sığınmacılara yönelik yük, ekonomik sorunları getiren birileri şeklinde daha çok negatif dil kullanıldığı görülmüştür.

Gazeteler haber aktörülerinin seçiminde kendi ideolojisini destekleyen kaynaklara ağırlıklı olarak yer vermiştir. İncelenen haberler fotoğraf kullanımına göre değerlendirildiğinde haberlerde kullanılan fotoğraflardaki görsel çerçevelerin metinleri destekleyecek şekilde verildiği ve gazetelerin ideolojik yaklaşımına bağlı olarak farklılık gösterdiği örneklem gazetelerin tümü için bulgulanmıştır. Analiz kısmında verilen tabloda görüldüğü gibi yenişafak.com.tr ve hurriyet.com.tr pozitif ve mağduriyet çağırışımı uyandıran fotoğraflara daha fazla yer verirken sozcu.com.tr’ de ise daha çok yük ve tehdit çağırışımını içeren görseller yoğun olarak kullanılmıştır.

Depremler sırasında sığınmacıların medyada gündeme gelmesinin önemli sebeplerinden biri depremin olduğu bölgede göçmen nüfus yoğunluğunun yüksek oranda olmasıdır. Bu bağlamda örneklem olarak seçilen gazeteler Suriye’de iç savaşın başladığı günden beri Türk kamuoyunda gündemde olan sığınmacılar konusunu deprem sonrasında kendi ideolojik bakış açılarına uygun şekilde çerçeveleyerek daha sık bir şekilde kamuoyuna aktarmış, kamuoyunun sığınmacılara yönelik tutumunu etkilemeye çalışmışlardır.

Önceki araştırmalar medyada sığınmacılar ile ilgili baskın haber çerçevelerinin ekonomik yük, sosyal ve kültürel tehdit gibi daha çok negatif çağırışım uyandıran çerçeveler olduğunu ancak çerçevelerin kullanımının medyaya, ülkeye ve göçmen türlerine göre değişiklik gösterdiğini ortaya koymuştur (Eberl vd., 2018, s. 217). Bu kapsamda barınmakta oldukları ülkelerde meydana gelen doğal afetlerle karşılaşan sığınmacıların durumuyla ilgili medya alanındaki akademik çalışmaların eksik olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan bu çalışma literatürdeki boşluğun doldurulmasına katkıda bulunabilir ve gelecekte bu alanda yapılacak çalışmaların yapılmasını teşvik edebilir. Bu bağlamda ev sahipliği yapan ülkede medya kurumlarının deprem, sel gibi doğa kökenli afetlerde afet döngüsü ile ilgili sunduğu bilgilendirmelerin sığınmacılar üzerindeki etkisi ile ilgili çalışmalar yapılabilir. Aksi takdirde haberlerde artan olumsuzluk ve duygusallık göz önüne alındığında toplumun ülke genelinde afetlerin yanı sıra daha milliyetçi ve yabancı düşmanı göç politikaları ile de mücadele etmek zorunda kalacağı aşikardır.

Extended Abstract

Natural disasters are events that deeply affect the structure of societies and cause large-scale destruction. Any situation that threatens people's lives and requires urgent intervention is called a disaster. Disasters are constructed differently from earthquakes or hurricanes. Earthquakes are unconditional disasters and have a special importance in disaster management and crisis communication due to their sudden, devastating effects. In the aftermath of an earthquake, thousands of people often lose their lives, many are injured and left homeless. Hospitals and public buildings are largely destroyed or damaged, making it increasingly difficult for victims to get help and to survive in the midst of a disaster; interruptions in water, gas, electricity and emergency health services are natural and possible. There are many things that can be done to plan for and mitigate the effects of a disaster. This is especially true for sudden onset disasters such as earthquakes. Although earthquakes tend to be unpredictable, their effects can be reduced through planning and appropriate measures. The most important element in risk reduction is information. Information is always valuable, but even more so in times of uncertainty, such as disasters or natural disasters. People faced with a disaster need urgent information to make decisions. Increased mass public interest during and after natural disasters encourages information-seeking behaviors

of the public. The form, source and transmission of disaster information potentially play a role in public information seeking and sharing during a disaster, which in turn influences people's personal thoughts, feelings and subsequent disaster emergency behavior

In disasters, whether natural or man-made, the media has a dual function. On the one hand, the media criticizes faulty policies that may lead to or worsen a disaster before it occurs. On the other hand, in times of crisis, such as an earthquake, it takes on the tasks of informing the public and supporting crisis management. In the immediate aftermath of an earthquake, the information disseminated about the disaster and concerted response processes has a high level of social utility. The function of the news media is to report what is new or recent, and a disaster, no matter how large or devastating, is no longer considered 'new' after a while. A decrease in media coverage usually leads to a decrease in international aid and disaster relief, while an increase in coverage significantly increases the amount of aid a country or region receives.

Studies examining the overall impact of natural disasters on society show that natural disasters tend to lead to political instability and violent conflict. Human decision-making behavior in nature-human interactions is determined not by the real world, but by the perceived world, which is based on the real world and displayed through a combination of various social filters such as media, government, scientists, etc. The information available to society in a disaster includes information from people's personal memories, information they recall, and information from external sources (e.g. media).

Natural disasters have devastating impacts on communities and migrants often face unique challenges during these events. As a powerful influencer of public opinion and policy decisions, the media plays a key role in shaping how migrants are portrayed and perceived in the aftermath of earthquakes. Understanding how the media represent migrants during such crises is critical to promoting inclusive and equitable disaster response and recovery efforts.

One of the important areas of research on disaster reporting is news frames along with news topics. Existing literature shows that migrants and refugees are portrayed in contrasting frames in the media as both victims and security threats. The framing of migrants as victims or threats in the media determines their place in society and attitudes towards them. Migration remains on the agenda as a social problem that has been prominent in the media in various historical periods; the number of people forcibly displaced due to conflicts, human rights violations, food insecurity, natural disasters, earthquakes on a global scale is rapidly increasing. Migration has become an important issue in political debates, public opinion and national news in different countries, and the war in Syria and the increase in the number of migrants has led to an increase in global interest in the issue.

Based on the basic assumption that comprehensive analyses on the representation of Syrian asylum-seekers in the media will make a significant contribution to scientific knowledge and existing literature, this study focuses on the media representation of Syrians who suffered earthquake damage during the February 06 Kahramanmaraş earthquakes. In the study, the online news websites of Yeni Şafak, Sözcü and Hürriyet newspapers published in Turkey were selected as the research sample, and the news published about Syrian asylum-seekers during the February 06 Kahramanmaraş earthquakes were analyzed by content analysis method within the scope of news framing theory. The selection of the newspapers was determined by their representation of conservative, liberal and left-leaning political biases and the differences in their ideological approaches. The time frame of the study was limited to the dates between February 06, 2023 and

February 28, 2023, the first date of the earthquakes, and a total of 51 news published on the three news sites included in the analysis between these dates were analyzed. The questions of the study were formulated as follows. Which message content about Syrian asylum-seekers did the Turkish news media use while covering the February 06 Kahramanmaraş earthquakes? With which dominant frames do the analyzed news portals present the news content about Syrian asylum-seekers? What are the visual frames in the news about Syrian asylum-seekers? The findings obtained as a result of the analysis reveal that the newspapers selected as a sample during the February 06 Kahramanmaraş earthquakes framed the news about Syrian refugees according to their own ideological approaches and tried to shape public opinion. This article sheds light on future research on the subject by analyzing the news published in the Turkish news media about Syrian refugees during the February 06 Kahramanmaraş earthquakes, determining how newspapers frame disasters as events and what the media's approach to refugees is. In order to reveal the answers to these questions, the study first examines natural disasters, refugees and the media in detail, and then opens the subject to discussion with an analysis section on the media representation of Syrian asylum seekers during the February 06 Kahramanmaraş earthquake. It is thought that the study will contribute to the creation of concrete suggestions for developing communication strategies that can better reveal the political, socioeconomic and socio-cultural aspects of disasters and migration.

Kaynakça

- Amores, J. J., Arcila-Calderón, C., Blanco-Herrero, D. (2020). Evolution of negative visual frames of immigrants and refugees in the main media of southern europe. *El Profesional de La Información*, 29 (6), 1–21.
- An, S.-K. and Gower, K.K. (2009). How do the news media frame crises? A content analysis of crisis news coverage. *Public Relations Review*, 35 (2),107-112.
- Béland, D. (2020). Right-wing populism and the politics of insecurity: how president trump frames migrants as collective threats. *Political Studies Review*, 18 (2), 162–177.
- Berry, M., Garcia-Blanco, I., Moore, K. (Eds.) (2015). Press Coverage of the Refugee and Migrant Crisis in the EU: A Content Analysis of Five European Countries. *Cardiff School of Journalism, Media and Cultural Studies*, <https://www.unhcr.org/protection/operations/56bb369c9/press-coverage-refugee-migrant-crisis-eu-content-analysis-fiveeuropean.html>
- Binotto, M., and Bruno, M. (2021). Confini e nemici. Immaginario e frame delle migrazioni nel discorso pubblico italiano. *H-ermes, Journal of Communication*, 19, 181–206.
- Bleich, E., Bloemraad, I., de Graauw, E. (2015). Migrants, minorities and the media: information, representations and participation in the public sphere. *Journal of Ethnicand Migration Studies*,41(6),857–873.
- Bruns A., and Eltham, B. (2010), Catastrophic failure theories and disaster journalism: evaluating media explanations of the black saturday bushfires. *Media International Australia*, 137, 90-99.
- Button, G. (2002). Popular media reframing of man-made disasters: a cautionary tale. in catastrophe & culture: the anthropology of disaster. S. hoffman and A. Oliver-Smith, (eds).

- School of American research advanced aeminar series*. Santa Fe, NM: Oxford: School of American Research Press; J. Currey,143-158.
- Button, G. (2010). *Disaster culture: knowledge and uncertainty in the wake of human and environmental catastrophe*. Walnut Creek: Left Coast Press.
- Caviedes, A. (2018). European press portrayals of migration: national or partisan constructs? *Politics, Groups, and Identities*, 6(4), 802–813.
- Chavez, M. and Whiteford, S. (2010). Reporting on Immigration: A Content Analysis of Major U.S. Newspapers' Coverage of Mexican Immigration. *Norteamérica*. 5(2), 111-125.
- Choi, M., and McKeever, B.W. (2019). News framing of avian flu: media advocacy and response to a public health crisis. *Newspaper Res. J.*, 40 (4), 451-466.
- Choi, Y. and Lin, Y.-H. (2009), Consumer responses to mattel product recalls posted on online bulletin boards: exploring two types of emotion. *Journal of Public Relations Research*, 21 (2),198-207.
- Chong, D. and Druckman, J.N. (2007). The theory of framing and opinion formation in competitive elit environments. *Journal of communication*,57, 99-118
- Christoph, V. (2012). The role of the mass media in the integration of migrants. *Mind, Brain and Education*, 6(2), 97–107.
- Cialdini, R. B., Reno, R. R., Kallgren, C. A. (2006). A focus theory of normative conduct: A theoretical refinement and reevaluation of the role of norms in human behavior. *In Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 36, pp. 201-234). Academic Press.
- De Vreese, C.H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information Design Journal & Document Design* (13)1.
- Druckman, J.N. and Parkin, M. (2015). The impact of media bias: how editorial slant affects voters. *J. Polit.* 67(4), 1030–1049.
- Eberl, J.-M., Meltzer, C., Heidenreich, T., Herrero, B., Theorin, N., Lind, F., et al. (2018). The European media discourse on immigration and its effects: a literature review. *Annals of the International Communication Association*, 42(6).
- Eisensee, T., and Stromberg, D. (2007). News droughts, news floods, and U.S. disaster relief. *Quarterly Journal of Economics*,122(2), 693–728.
- Entman, R.M. (1993). Framing: towards clarification of a fractured paradigm. *McQuail's reader in mass communication theory*, 390-397.
- European Parliament. (2019). Polarisation and the news media in Europe. *Panel for the Future of Science and Technology*. European Parliamentary Research Service.
- Fengler, S., M. Bastian, J. Brinkmann, A. C. Zappe, V. Tatah, M. Andindilile, E. Assefa, et al. (2020). Covering migration—in Africa and Europe: results from a comparative Analysis of 11 countries. *Journalism Practice*, 16, 140–160.
- Gabrielatos, C. and Baker, P. (2008). Fleeing, sneaking, flooding: A corpus analysis of discursive constructions of refugees and asylum seekers in the UK press, 1996–2005. *Journal of English Linguistics*, 36(1), 5–38.

- Gamson, W.A. and Modigliani, A. (1989). Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach. *The American Journal of Sociology* 95: 1-37.
- Goodman, S. W. (2021). Immigration threat, partisanship, and democratic citizenship: evidence from the US, UK, and Germany. *Comparative Political Studies*, 54 (11),2052–2083.
- Goodman, S., Sirriyeh, A., McMahon, S. (2017). The evolving (re)categorisations of refugees throughout the “refugee/migrant crisis. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 27(2), 105–114.
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Cambridge: Harvard University Press.
- Gonçalves, Í. and David, Y. (2024). Threats, victims, or heroes? Media frames about migration in the United Kingdom and Brazil. *The International Communication Gazette*. 1-21.
- Greussing, E., and Boomgaarden, H. G. (2017). Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe’s 2015 refugee crisis. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 43(11), 1749–1774.
- Hayes, A and Krippendorff, K (2010). Answering the Call for a Standard Reliability Measure for Coding Data. *Communication Methods and Measures*. 1:1, 77-89.
- He, J. (2021). Media dissemination of disaster information and its impact on social response—A case study of severe cold surge, icesnow and frozen disasters in Southern China during 2008. Beijing Normal University, Doctoral dissertation, Beijing, China.
- Hughes, C. (2019). It’s the EU immigrants stupid! UKIP’s core-issue and populist rhetoric on the road to Brexit. *European Journal of Communication*, 34 (3), 248–266.
- Iyengar, S. and Kinder, D. (1987). *News that Matters*. University of Chicago, Chicago
- Jacobs, L. and van der Linden, M. (2018). Tone matters: Effects of exposure to positive and negative tone of television news stories on anti-immigrant attitudes and carry-over effects to uninvolved immigrant groups. *International Journal of Public Opinion Research*, 30(2), 211–232.
- Janak, P. and Suman, B. (2018). Remote sensing schemes mingled with Information and Communication Technologies (ICTs) for flood disaster management. *I-manager’s Journal on Pattern Recognition*..
- Kalfeli, N., Frangonikolopoulos, C., Gardikiotis A. (2022). Expanding peace journalism: a new model for analyzing media representations of immigration. *Journalism* ,23, 1789–806.
- Kalin, W., and Chapuisat, H. E. (2017). Breaking the impasse: reducing protracted internal displacement as a collective outcome. *OCHA Policy and Studies Series*.
- Karlsen, V. (2023). The earthquakes in Türkiye and Syria: a crisis within the crisis. <https://www.unhcr.org/new/97487-the-earthquakes-in-turkiye-and-syria-a-crisis-within-the-crisis.html>, Erişim Tarihi:15.04.2024
- Kieslich, K. and F. Marcinkowski. (2020). Serving the populist agenda. How german public media broadcasters inadvertently facilitate populist movements by evoking fear and anger. *Studies in Communication and Media*, 9 (4), 482–515.

- Kovář, J. (2020). A security threat or an economic consequence? An analysis of the news framing of the European Union's refugee crisis. *International Communication Gazette*, 82 (6),564–587.
- Krippendorff, K. (2013). *Content Analysis An Intrduction to Its Methodology (3.Edt.)* London: Sage
- Lakoff, G., and Johnson, M. (2008). *Metaphors we live by*. University of Chicago press.
- Lawlor, A. (2015). Local and national accounts of immigration framing in a cross-national perspective. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 41(6), 918–941.
- Lippi, K., McKay, F. H., McKenzie, H. J. (2020). Representations of refugees and asylum seekers during the 2013 federal election. *Journalism*, 21(11), 1611–1619.
- Liu, B.F., Fraustino, J.D., Y. Jin. (2016). Social media use during disasters: How information form and source influence intended behavioral responses. *Communication Research*, 43(5), 626–646.
- Liu, S.-J. S. (2019). Framing immigration: a content analysis of newspapers in Hong Kong, Taiwan, the United Kingdom, and the United States. *Politics, Groups, and Identities*, 9, 759- 783.
- Lombard, M. Snyder-Duch, J and Bracken, C. (2010). Practical Resources for Assessing and Reporting Intercoder Reliability in Content Analysis Research Projects. Intercoder Reliability.
- Madrigal G. and Soroka S. (2021). Migrants, caravans, and the impact of news photos on immigration attitudes. *The International Journal of Press/Politics*, 28(1), 49–69.
- Mancini, P., Mazzoni, M., Barbieri, G., Damiani, M., and Gerli, M. (2021). What shapes the coverage of immigration. *Journalism*, 22(4), 845.
- Marshall, LW. (2011). Toward a new definition of “refugee”: is the 1951 convention out of date. *European Journal of Trauma and Emergency Surgery*, 37(1),61-66.
- Mayo-Cubero, M. (2020). News sections, journalists and information sources in the journalistic coverage of crises and emergencies in Spain. *Profesional de la Informacion*, 29.
- McCombs, M. E. and Shaw, D. L. (1972). The agenda setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36 (2), 176–187.
- Nel, F. and Righarts, M. (2008). Natural disasters and the risk of violent civil conflict. *International Studies Quarterly* 52 (1),159-185.
- Norris, F. H., Stevens, S. P., Pfefferbaum, B., Wyche, K. F., and Pfefferbaum, R. L. (2008). Community resilience as a metaphor, theory, set of capacities, and strategy for disaster readiness. *American Journal of Community Psychology*, 41(1-2), 127–
- Nünning, V., Nünning, A., Neumann, B. (2010). *Cultural ways of worldmaking: Media and Narratives*. Berlin/Boston: De Gruyter.
- Prince, S. H., (1920). *Catastrophe and social change, based upon a sociological study of the halifax disaster*. New York: Columbia University.

- Quarantelli, E. L. (1997). Problematical aspects of the information/communication revolution for disaster planning and research: Ten non-technical issues and questions. *Disaster Prevention and Management*, 6(2), 94-106.
- Reese, S.D., Gandy, O.H., Grant, A.E. (eds). (2003). *Framing public life: Perspectives on Media and Our Understanding of the Social World*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Reynaud C., Miccoli S., Licari F., Ambrosetti E. (2020). La crescita che non c'è: spopolamento e invecchiamento nelle aree terremotate. *EyesReg*, 10(1).
- Rogos-Hebda, A. (2020). It's raining immigrants! HELLElujah!: the metaphors of immigration in early american magazines (1828–1959). *Anglica. An International Journal of English Studies*, 29 (2).
- Scheufele, D.A. (1999). Framing as a theory of media effects. *Journal of Communication* Winter 1999: 103 - 122.
- Scheufele, D.A. and Tewksbury, D. (2009). News framing theory and research. *Media effects Advances in theory and research*, 17-33.
- Tandoc, Jr. E. C. and Takahashi, B. (2018). Journalists are humans, too: a phenomenology of covering the strongest storm on earth. *Journalism*, 19(7), 917–933.
- Thorson, E. (2012). The quality of disaster news: Frames, disaster stages, and a public health focus. In Lee Wilkins, Martha Steffens, Esther Thorson, Greeley Kyle, Kent Collins, and Fred Vultee (Eds.) *Reporting disaster on deadline a handbook for students and professionals*, Routledge, 74–85.
- UNCHR.(2024). Syria regional refugee response. <https://data.unhcr.org/en/situations/syria/>, Erişim Tarihi: 15.04.2024.
- Van Gorp, B. (2007). The constructionist approach to framing: bringing culture back in. *Journal of Communication*, 57(1), 60–78.
- Vezovnik, A. (2017). Securitizing Migration in Slovenia: A discourse analysis of the Slovenian refugee situation. *Journal of Immigrant and Refugee Studies*, 16(1-2), 1–18.
- Vultee, F. and Wilkins L. (2004). News as a public service: thinking through coverage of disasters and terrorism. White paper: disasters and terrorism. <http://hcrc.missouri.edu/events/agro04/othere/disasters.pdf>, Erişim Tarihi: 15.04.2024.
- Wirz, D. S., M. Wettstein, A. Schulz, P. Müller, C. Schemer, N. Ernst, F. Esser, and W. Wirth. (2018). The effects of right-wing populist communication on emotions and cognitions toward immigrants. *The International Journal of Press/Politics*, 23(4): 496–516.

Araştırmacı Katkı Oranı: Araştırmacılar çalışmaya eşit oranda katkı sunmuştur.

Destekleyen Kurum/Kuruluşlar: Herhangi bir kurum/kuruluştan destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.